

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ неперервної
освіти і туризму
Іван ГРИЦЕНКО

“ _____ ” _____ 2025 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри економічної теорії
Протокол № 11 від “29” травня 2025 р.
Завідувач кафедри

_____ Микола ТАЛАВИРЯ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП « Готельно-ресторанний
бізнес»

_____ Лариса ГОПКАЛО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАКРО- і МІКРОЕКОНОМІКА

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітня програма «Готельно-ресторанний бізнес»
ННІ неперервної освіти і туризму
Розробники доцент кафедри економічної теорії, к.е.н., доцент Оксана
ПАЦЕНКО

Київ – 2025 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економічної теорії

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ неперервної освіти і туризму
25 травня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

МАКРО- і МІКРОЕКОНОМІКА

Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітня програма	«Готельно-ресторанний бізнес»
ННІ неперервної освіти і туризму	
Розробники	доцент кафедри економічної теорії, к.е.н., доцент Оксана ПАЩЕНКО

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Макро- і мікроекономіка” є фундаментальною економічною наукою, яка дозволяє розкрити механізм функціонування економічної системи і закони її розвитку, діяльність економічних суб’єктів, спрямовану на ефективне господарювання в умовах обмеженості ресурсів із метою задоволення безмежних потреб людей та суспільства в цілому. Макро- і мікроекономіка розкриває та формує економічні категорії і закони, збагачує знання людей і розширює їх науковий світогляд та примножує інтелектуальний потенціал суспільства, сприяє науковому передбаченню економічного розвитку суспільства. Вона охоплює мікроекономічний і макроекономічний аналіз, досліджує поведінку економічних суб’єктів у ринкових умовах, механізми прийняття рішень, а також закономірності виробництва, розподілу, обміну й споживання. Дисципліна є обов’язковою для бакалаврів неекономічних спеціальностей і сприяє досягненню особистих цілей, розвитку здібності, ставати більш успішним й компетентним у сферах життя із застосуванням сучасних технологій, швидкій адаптації до розвитку суспільства, здобуття навичок роботи в команді, розроблення оптимальних рішень за умов обмеження ресурсів, формуванню фахових компетентностей для ефективного господарювання в сучасних умовах. Особливо актуальним цей курс є для студентів спеціальності «Готельно-ресторанний бізнес», оскільки формує у майбутніх фахівців методологічну базу мікро- та макроекономічного аналізу поведінки суб’єктів економічної системи завдяки застосуванню відповідних економіко-математичні методів та моделей для вирішення економічних задач на різних рівнях, розумінню принципів, методів та інструментів державного та ринкового регулювання, умови досягнення макроекономічної рівноваги за відсутності та з використанням інструментів фіскальної і монетарної політики держави. По завершенні вивчення Макро- і мікроекономіки має розуміти закономірності поведінки фірм та домогосподарств, прийняття рішень для максимізації цільових функцій. Знати показники, які визначають функціонування й розвиток національної економіки, наслідки використання важелів економічної політики держави, їх вплив на досягнення макроекономічної рівноваги.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»	
Освітня програма	«Готельно-ресторанний бізнес»	
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	I	
Семестр	I	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	30	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	60	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Макро- і мікроекономіка» є формування системи знань з макро- і мікроекономіки, які б відповідали умовам розвитку економіки України розкриття сутності ринкового механізму, формування навиків потрібних для аналізу реальних економічних процесів; дослідження закономірності поведінки домогосподарств та підприємницьких структур мікрорівня; розкриття механізму функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою й вітчизняною наукою та апробованих практикою; механізму розподілу доходів між суб'єктами господарювання у ринковій економіці; прийняття обґрунтованих рішень із приводу економічних проблем; розкриття сутності й дослідження циклічності економічного розвитку, безробіття, інфляції, інструментарію ринкового й державного регулювання економіки та впливу його на економічний розвиток.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

ПРН 20. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

3.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
Змістовий модуль 1. Особливості функціонування економіки на мікрорівні									
Тема 1. Вступ до мікроекономіки	1	8	2	2					
Тема 2. Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія	2	8	2	2					
Тема 3. Теорія корисності та оптимальний вибір споживача	3	8	2	2					
Тема 4. Теорія фірми: виробництво	4	8	2	2					
Тема 5. Витрати виробництва, виручка та прибуток	5	8	2	2					
Тема 6. Теорія ринкових структур	6-7	13	4	4					
Разом за модулем 1		58	14	14	30				
Змістовий модуль 2. Особливості функціонування економіки на макрорівні									
Тема 7. Макроекономіка як наука	8	8	2	2					
Тема 8. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	9	8	2	2					
Тема 9. Споживання домогосподарств та приватні інвестиції	10	8	2	2					
Тема 10. Товарний ринок	11	8	2	2					
Тема 11. Макроекономічна нестабільність. Економічне зростання	12	8	2	2					
Тема 12. Держава в системі макроекономічного регулювання	13-14	12	4	4					
Тема 13. Зовнішньоекономічна діяльність	15	10	2	2					
Разом за модулем 2	x	62	16	16	30				
Разом	x	120	30	30	60				

3. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1	Вступ до мікроекономіки	2	
2	Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія	2	
3	Теорія корисності та оптимальний вибір споживача	2	
4	Теорія фірми: виробництво	2	
5	Витрати виробництва, виручка та прибуток	2	
6	Теорія ринкових структур	4	
7	Макроекономіка як наука	2	
8	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	
9	Споживання домогосподарств та приватні інвестиції	2	
10	Товарний ринок	2	
11	Макроекономічна нестабільність. Економічне зростання	2	
12	Держава в системі макроекономічного регулювання	2	
13	Зовнішньоекономічна діяльність	4	
	Разом	30	

4. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1	Вступ до мікроекономіки	2	
2	Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія	2	
3	Теорія корисності та оптимальний вибір споживача	2	
4	Теорія фірми: виробництво	2	
5	Витрати виробництва, виручка та прибуток	2	
6	Теорія ринкових структур	4	
7	Макроекономіка як наука	2	
8	Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	
9	Споживання домогосподарств та приватні інвестиції	2	
10	Товарний ринок	2	
11	Макроекономічна нестабільність. Економічне зростання	2	
12	Держава в системі макроекономічного регулювання	2	
13	Зовнішньоекономічна діяльність	4	
	Разом	30	

5. Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин денна
1	Самостійна робота 1. Особливості функціонування економіки на мікрорівні	30
2	Самостійна робота 2. Особливості функціонування економіки на макрорівні	30
	Разом	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних, розрахункових та графічних робіт, презентацій;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Особливості функціонування економіки на мікрорівні		
Практичне заняття 1. Вступ до мікроекономіки	ПР4, ПР20. Розуміти значення категорії мікроекономіка, її об'єкти і суб'єкти. Усвідомлювати місце мікроекономіки в системі економічних знань. Володіти методологією мікроекономіки. Знати сутність економічних потреб та інтересів, економічних благ та їх класифікацію. Вміти розраховувати альтернативну вартість. Розуміти межу виробничих можливостей та вміти її графічно зображувати.	10

<p>Практичне заняття 2. Ринок: попит, пропозиція та їх взаємодія</p>	<p>ПР4, ПР20. Розуміти поняття: попит та пропозиція, ринкова рівновага, аналізувати цінові та нецінові фактори, що на них впливають. Розраховувати та відображати графічно, таблично, аналітично показники обсягу попиту та ціни. Знати поняття та види еластичності. Вміти розраховувати коефіцієнт еластичності. Аналізувати та практично застосовувати отримані значення показників еластичності. Засвоїти принцип “цінового механізму”, ознайомитися з моделями досягнення ринкової рівноваги. Використовувати цінову еластичність попиту та пропозиції для визначення поведінки споживачів та виробників на ринку.</p>	<p>10</p>
<p>Практичне заняття 3. Теорія корисності та оптимальний вибір споживача</p>	<p>ПР4, ПР20. Знати поняття, види та вигляд функцій корисності. Розуміти аксіоми поведінки споживача, поняття уподобань та вибору споживача, сутність ринкового кошика. Вміти графічно зображувати криву байдужості та лінію бюджетного обмеження, розраховувати граничну норму заміщення. Знати властивості кривої байдужості та лінії бюджетного обмеження, поняття граничної норми заміщення (MRS_{xy}). Вміти використовувати аналітичний вигляд лінії бюджетного обмеження, розрізняти просте та розширене бюджетне обмеження. Вміти зображувати графічно стан оптимального вибору споживача та використовувати його на практиці.</p>	<p>10</p>
<p>Практичне заняття 4. Теорія фірми: виробництво</p>	<p>ПР4, ПР20. Розуміти підприємство з точки зору суб'єкта ринкових відносин, а також мотивацію діяльності підприємства. Вміти розраховувати загальну, середню та граничну продуктивність ресурсу. Знати поняття і параметри виробничої функції, її види, сутність сукупного, середнього та граничного продуктів. Розуміти сутність понять: ізокванта та ізокоста, гранична норма технологічного заміщення (MRTS). Вміти графічно зображувати та знати властивості ізокванти та ізокости.</p>	<p>10</p>
<p>Практичне заняття 5. Витрати виробництва, виручка та прибуток</p>	<p>ПР4, ПР20. Знати суть витрат виробництва, економічний та бухгалтерський підходи до їх визначення, а також особливості формування витрат у довгостроковому та короткостроковому періодах. Розуміти класифікацію та способи розрахунку виробничих витрат. Розрізняти бухгалтерські та економічні витрати, граничні витрати. Виручка. Суть прибутку, види прибутку.</p>	<p>10</p>
<p>Практичне заняття 6. Типи ринкових</p>	<p>ПР4, ПР20. Знати ознаки та умови</p>	

структур	досконалої конкуренції, поняття конкурентної фірми та конкурентної галузі. Розуміти принцип формування попиту споживачів на продукцію конкурентної фірми; різницю між бухгалтерським, економічним та нормальним прибутком; поняття виробничого надлишку. Вміти розраховувати загальну, середню та граничну виручку фірми; визначати оптимальний обсяг випуску продукції для фірми з використанням правила максимізації прибутку. Аналізувати умови виходу фірми з галузі в короткостроковому і довгостроковому періодах та механізм формування індивідуальної і ринкової пропозиції. Знати дію парадоксу прибутку та зрозуміти наслідки державного регулювання конкурентних ринків.	10
	<p>Розуміти суть монополій, їх ознаки та види, Знати стратегії вибору монополістом цін та обсягу виробництва. Знати зв'язок між еластичністю попиту на продукцію фірми-монополіста та загальною і граничною виручкою. Вміти розв'язувати задачу максимізації прибутку для монополіста в коротко- та довгостроковому періодах та розраховувати ціну продукції з використанням правила монополістичного ціноутворення.</p> <p>Знати суть олігополії, її моделі та розповсюдження. Розуміти поняття ефективності олігополій. Вміти розв'язувати задачу максимізації прибутку для олігополії в коротко- та довгостроковому періодах</p> <p>Знати сутність антимонопольної політики та антимонопольне законодавство України.</p> <p>Розуміти необхідність державного регулювання монополії та особливості діяльності антимонопольного комітету.</p> <p>Знати проблеми природних монополій, особливості антимонопольної політики у різних країнах. Вміти вимірювати монополістичну владу.</p>	
Самостійна робота 1	Написання есе й рефератів відповідно до визначених тем (у т. ч. в elearn), розв'язання задач, підготовка до обговорення на практичному занятті питань теми	10
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Особливості функціонування економіки на макрорівні		

<p>Практичне заняття 7. Макроекономіка як наука</p>	<p>ПР4, ПР20. Засвоїти теоретичні основи, вивчити суть та історію розвитку макроекономіки; розглянути етапи формування макроекономічної теорії. Аналізувати рівні макроекономіки. Знати об'єкт, суб'єкт, предмет, функції і завдання макроекономіки. Усвідомлювати місце макроекономіки у системі економічних наук. Аналізувати макроекономічне моделювання та моделі кругових потоків ресурсів, продукту, витрат і доходів.</p>	<p>8</p>
<p>Практичне заняття 8. Макроекономічні показники в системі національних рахунків</p>	<p>ПР4, ПР20. Знати принципи побудови системи національних рахунків, методологію та методику обчислення макроекономічних показників, економічних індексів.</p>	<p>8</p>
<p>Практичне заняття 9. Споживання домогосподарств та приватні інвестиції</p>	<p>ПР4, ПР20. Розуміти формування доходів домогосподарств. Аналізувати доходи і витрати домогосподарств у моделі економічного кругообігу. Знати заощадження та споживання домогосподарств. Аналізувати зв'язок між диференціацією доходів і споживанням, кейнсіанську функцію споживання. Знати чинники автономного споживання. Вміти аналізувати функції споживання з урахуванням фактору часу, теорію Фішера, гіпотезу життєвого циклу Модільяні, гіпотезу постійного доходу. Знати суть, види та роль інвестицій в економіці. Вміти аналізувати інвестиційну функцію. Усвідомлювати чинники інвестицій. Вміти аналізувати заощадження та інвестиції. Усвідомлювати особливості інвестиційного процесу в Україні.</p>	<p>8</p>
<p>Практичне заняття 10. Товарний ринок</p>	<p>ПР4, ПР20. Знати структуру сукупного попиту та пропозиції. Аналізувати криву сукупного попиту AD та криву сукупної пропозиції AS, їх цінові та нецінові фактори. Вміти аналізувати рівновагу сукупного попиту та сукупної пропозиції.</p>	<p>8</p>

<p>Практичне заняття 11. Макроекономічна нестабільність. Економічне зростання</p>	<p>ПР4, ПР20. Сформувати знання про суть та причини економічної циклічності. Знати види циклів. Знати сутність економічного зростання. Вміти аналізувати економічне зростання на основі моделі AD-AS і кривої виробничих можливостей. Нагромадження як критерій максимізації рівня споживання. Вплив технічного прогресу на економічне зростання. Знати сутність та види інфляції, темп інфляції та методи його обчислення. Усвідомлювати причини та наслідки інфляції. Аналізувати кейнсіанську теорію щодо причини інфляції та її недоліки. Усвідомлювати роль грошей в інфляційному механізмі. Вміти аналізувати чинники інфляції попиту і витрат. Розкривати особливості взаємозв'язків між інфляцією та безробіттям. Аналізувати зайнятість і безробіття. Знати показники рівня використання робочої сили. Розуміти види безробіття й зайнятості. Аналізувати механізм ринку праці. Усвідомлювати наслідки від безробіття. Знати закон Оукена. Визначати основні напрями регулювання рівня безробіття. Знати сутність економічного зростання. Вміти аналізувати економічне зростання на основі моделі AD-AS і кривої виробничих можливостей. Нагромадження як критерій максимізації рівня споживання. Вплив технічного прогресу на економічне зростання.</p>	<p>10</p>
<p>Практичне заняття 12. Держава в системі макроекономічного регулювання</p>	<p>ПР4, ПР20. Вміти аналізувати класичну, марксистську, кейнсіанську теорії державного регулювання. Аналізувати передумови та основні положення виникнення кейнсіанської теорії. Розуміти роль держави в економічному кругообігу. Знати методи та функції державного регулювання. Вміти обирати інструментарій фіскальної макроекономічної політики до її цілей, розкривати особливості формування державного бюджету; розвинути навички аналізу причин стійкого бюджетного дефіциту і зростаючого державного боргу та їх впливу на національну економіку. Знати суть податків та їх види. Розвинути розуміння структурних складових грошово-кредитної системи, сформувати знання про цілі та методи монетарної політики, виробити навички аналізу інструментарію монетарної політики та функціонування її трансмісійного механізму. Розуміти особливості</p>	<p>10</p>

	функціонування кредитного ринку.	
Практичне заняття 13. Зовнішньоекономічна діяльність	ПР4, ПР20. Знати сутність платіжного балансу та методологію його складання. Знати види валютних курсів. Розуміти способи котирування валюти. Розуміти сутність валюти та їх види. Усвідомлення впливу зовнішньої торгівлі на економіку. Дослідження впливу зовнішньої торгівлі на умови формування економічної рівноваги. Аналіз чинник, що впливають на чистий експорт. Аналіз впливу чистого експорту на ВВП, мультиплікатор витрат у відкритій економіці.	8
Самостійна робота 2	Написання есе й рефератів відповідно до визначених тем (у т. ч. в elearn), розв'язання задач, підготовка до обговорення на практичному занятті питань теми	10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- ЕНК Макро-і мікроекономіка для підготовки фахівців ОС Бакалавр спеціальність 242 Туризм <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5269>
- Талавирич М.П., Бутенко В.М., Болгарова Н.К., Власенко Ю.Г., Гуца І.О., Пащенко О.В. Економікс. Навч. посіб. К.: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2023. 532с.
- Пащенко О.В. Методичні вказівки з вивчення дисципліни “Мікро- та Макроекономіка” для здобувачів ОП “Готельно-ресторанний бізнес”, “Туризм” зі спеціальності 241 “Готельно-ресторанний справа”, 242 “Туризм” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти. К., 2024. 104 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Faichuk, O., Pashchenko, O., Zarikova, O., Kovalenko, O., Faichuk, O. Economic efficiency of the GHG emissions from energy use in agriculture: comparative analysis of Ukraine and the EU member states. *Tehnologija. Resursi- Environment, Technology, Resources*, 2024, 1, pp.140-153. URL: <https://journals.rta.lv/index.php/ETR/article/view/7986>
2. In Zhofan, Oksana Pashchenko, Olena Zharikova. Розвиток маркетингової стратегії підприємств аграрного сектору на зернових ринках України та КНР. «Економіка і управління бізнесом». 2023. Том 14, №1. С. 54-75. URL: [https://doi.org/10.31548/economics14\(1\).2023.004](https://doi.org/10.31548/economics14(1).2023.004)
3. Inna Kuznetsova, Valentyna Gorbatiuk, Tetiana Mulyk, Alyona Piskun, Oksana Pashchenko, Oleksandr Hridin. Peculiarities of formation of competitive strategy of the enterprises of flour-milling branch of Ukraine. *Independent Journal of Management and Production*, 12 (6), 2021. P. 516-539
4. O.V. Zharikova, O.V. Pashchenko, K.I. Ways to improve the financial and economic situation and prospects for its integration of banks and insurance companies. *Economy and human-centrism: the modern foundation for human development: V International scientific conference (April 23-24, 2021. Leipzig, Germany)*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. P.126-133, 172 pages. URL: [URL: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-068-1-30](https://doi.org/10.30525/978-9934-26-068-1-30)
5. Oksana Pashchenko, Olena Zharikova. Доходи й витрати сільського населення та їх вплив на рівень життя. «Економіка і управління бізнесом». 2023. Том 14, №4. С. 32-53. URL: [URL: https://doi.org/10.31548/economics14\(4\).2023.028](https://doi.org/10.31548/economics14(4).2023.028)
6. Oksana Pashchenko, Olena Zharikova. Забезпечення ефективного управління кредитним портфелем комерційного банку в умовах сучасної кризи. «Економіка і управління бізнесом». 2023. Том 14 №2. С. 46-44. URL: [https://doi.org/10.31548/economics14\(2\).2023.046](https://doi.org/10.31548/economics14(2).2023.046)
7. Oksana Pashchenko, Olena Zharikova. Методичні засади аналізу витрат домогосподарств України. «Економіка і управління бізнесом». 2023. Том 14, №3. С. 34-852. URL: [URL: https://doi.org/10.31548/economics14\(3\).2023.027](https://doi.org/10.31548/economics14(3).2023.027)
8. Pashchenko Oksana, Anna Zharikova, Olena Zharikova. Improving the competitiveness of dairy products of Ukrainian producers in accordance with European quality requirements. *Political Science and Security Studies Journal*, Vol. 3, No.3. 2022. P. 24-34.
9. Pashchenko Oksana, Olena Zharikova. Development of efficient mortgage lending in macroeconomic stability and economic equilibrium provision. *Political Science and Security Studies Journal*, Vol. 3, No. 1. 2022. Index Copernicus, P. 24-34. *Political Science and Security Studies Journal*. 2022. P. 44-57. URL: <https://psssj.eu/index.php/ojsdata/article/view/107>
10. Pashchenko, O., Zarikova, O., Александров Д. Methodological foundations for implementation of expert-monetary evaluation of agricultural enterprises: land and mortgage lending. *Економічні дискусії № 3, 2024, 24 ст.*
11. Radchenko O., Pashchenko O., Matveyeva M, Zelenskyi A, Zaika O. State financial regulation of the competitive environment: assessment for the agricultural sector of Ukraine. *Independent Journal of Management and Production*, 13 (3), 2022. P.310-328.
12. Volodymyr Nazarenko, Andrii Martyn, Oksana Pashchenko. Green metrics: internet of things based ecological monitoring and management for sustainable urban living in Kyiv. *Economic science for rural development*. 1/1/2024 p.220-231. URL: https://lbtufb.lbtu.lv/conference/economic_science_rural/2024/Latvia_ESRD_58_2024.pdf
13. Yuliia Samborska-Muzychko, Iryna Parasii-Verhunenko, Oksana Pashchenko, Liubov Budniak, Oksana Salamin Public Sector in the Transformation Economy of Ukraine: Macroeconomic Analysis. *Independent Journal of Management and Production*, 12 (3), 296-317.
14. Zharikova O., Pashchenko O., Zharikova A. (2024). Adaptation of foreign experience in the development of housing mortgage as one of the most important economic and social tasks of the modern world in Ukraine. *Ukraine, Bulgaria, EU: economic, financial, technical and social development trends: materials VIII International Scientific and Practical Conference (Burgas, Bulgaria, July 1-2, 2024)* Burgas: Avangard Prima, 2024. 142 p. pp. 76-81.
15. Андрусь О.І. Мікро- та макроекономіка: навч. посібн. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. 325 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/c47643b5-463e-4128-8977-88f7b96f947/content>
16. Бойда С.В. Мікроекономіка: навч. посібн. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 176 с.
17. Бріль М.С., Єрмоленко О.О. Макро- і мікроекономіка: методичні рекомендації до практичних завдань. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 48 с.

- 18.Бріль М.С., Кліменко О.М., Литвиненко А.В. Макро- та мікроекономіка: навч. пос. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.
- 19.Економікс. Частина 1: Вступ до економікса. Мікроекономіка: навч. пос. / Баула О.В., Вісіна Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 320 с.
- 20.Економічна теорія: навч. пос. Х.: Вид. Іванченка І.С., 2020. 230 с.
- 21.Жарікова О.Б., Пащенко О.В, Гребенюк Т.А. Ринок іпотечної нерухомості: кредитування домогосподарств комерційними банками України під час воєнного стану. *Економіка і управління бізнесом*. Науковий журнал. Том. 15, № 1, 2024 С. 110-125. URL:<https://economicscience.com.ua/uk/journals/t-15-1-2024>
- 22.Жарікова О.Б., Пащенко О.В. Фінансово-економічна діяльність агробізнесу за міжнародними стандартами. *Науковий вісник Херсонського державного*. 2021 №42. С. 64-71. <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8030/2021-42-10>
- 23.Задоя А.О., Задоя О.А. Мікроекономіка: навч. пос. [Електронне видання]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 148 с.
- 24.Ігнатюк А.І. Мікроекономікаю К.: Видавництво Ліра-К., 2023. 420 с.
- 25.Каменева Н.М, Косич М.В., Александрова О.Ю. Мікроекономіка: навч. посібн. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
- 26.Кібік О.М., Редіна Є.В., Хаймінова Ю.В., Котлубай В.О., Примаченко І.Ф., Калмикова Н.Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка: практикум. Одеса, 2020. 76 с.
- 27.Козакова О.М., Забарна Е.Н. Макроекономіка; Одес. нац. політехн. ун-т. Херсон: Олді-плюс, 2024. 428 с.
- 28.Кулініч О.А., Котко Я. М. Макроекономіка: конспект лекцій у структурно-логічних схемах. Х.: ДБТУ, 2024. 117 с.
- 29.Кулініч О.А., Котко Я.М. Мікроекономіка: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей перший (бакалаврський) РВО. Х.: ДБТУ, 2024. 42 с.
- 30.Макроекономіка: конспект лекцій. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2023. 112с.
- 31.Мартин О. М. Економічна теорія (мікроекономіка, макроекономіка). Частина 1. Мікроекономіка: навчальний посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2024. 321 с.
- 32.Zharikova O., Pashchenko O., K Cherkesenko Theoretical fundamentals of the integration process of banking institutions and insurance companies of Ukraine. *Political Science and Security Studies Journal*, 2021. Том 2, №3. С.39-46 URL: 10.5281/zenodo.5544196
- 33.Olena Zharikova, Oksana Pashchenko, Andrii Korniienko. Скорингова модель структуризації забезпечення оцінки кредитоспроможності позичальника комерційних банків в умовах глобальної фінансової кризи. *Науковий журнал «Біоекономіка та аграрний бізнес»*. Том 13 №1. 2022, С. 49-66. URL: [https://doi.org/10.31548/bioeconomy13\(1\).2022.49-66](https://doi.org/10.31548/bioeconomy13(1).2022.49-66)
34. Островецький П., Панчишин С. Аналітична економіка. Макроекономіка і мікроекономіка. Книга 1, К.: Вид. Априорі, 2020. 648 с.14.
- 35.Панчишин С. М. Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять. Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 118 с. https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Макроекономіка-Метод-Панчишин_СМ_2020.pdf
- 36.Панчишин С.М. Макроекономіка. Вид. Априорі, 2022. 524 с.
- 37.Пащенко О. В., Жарікова О.Б. Доходи як один із факторів добробуту населення України: сучасний стан. *Науковий журнал «Біоекономіка та аграрний бізнес»*. Том 13. №2 2022. URL: [https://doi.org/10.31548/bioeconomy13\(2\).2022.51-69](https://doi.org/10.31548/bioeconomy13(2).2022.51-69)
- 38.Пащенко О.В, Жарікова О.Б., Александров Д.С. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності зернової галузі України на світовому ринку. Електронний журнал *Ефективна економіка*. №3. 2024. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/issue/view/137>
- 39.Пащенко О.В., Жарікова О.Б., Диференціація доходів населення в сучасних умовах розвитку економіки *Науковий журнал «Біоекономіка та аграрний бізнес»*. Том 12. №1. 2021, С. 14-29. URL: <http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy2021.01.002>
- 40.Пащенко О.В., Жарікова О.Б., Inequality in the household income distribution in Ukraine. *Науковий журнал «Біоекономіка та аграрний бізнес»*. Том 12, №3-4. 2021, С. 15-30. URL:<http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy2021.03-04.013>
41. Жарікова О.Б., Пащенко О.В. Ефективність застосування малих форм бізнесу в Україні: перспективи та розвиток. Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції: Україна,

Болгарія, ЄС: Економічні, технічні, соціальні тенденції розвитку. м.Бургас, Болгарія, 27червні-2 липня 2019 р.) - Бургас: Авангард Прима, 2019. 172 с.

42.Петрушенко Ю.М. Мікро-та макроекономіка. Навч. посіб. Універсальна книга. 2023. 320 с.

43.Тульчинська С. О., Покровська Н. М. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 154 с.

44.Фісуненко Н. О. Макроекономіка: навч. посіб. / Н.О. Фісуненко, Т. В. Альошина, О. А. Сидоров, В. Г. М'ячин. Дніпро: ДДУВС, 2023. 148 с.

45.Шкодін І. В. Мікроекономіка: навчально-методичний пос. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 128 с.

46. Сайт Верховна Рада України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

47.Сайт Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

48.Сайт Міністерство фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

49.Сайт Державна податкова служба України. URL: <http://www.tax.gov.ua>

50.Сайт Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

51.Сайт Національний інститут стратегічних досліджень. URL:

<http://www.niss.gov.ua>

52.Сайт Центр перспективних соціальних досліджень. URL: <http://www.cpsr.org.ua>

53.Сайт Антимонопольний комітет України URL: <http://www.amc.gov.ua>

54.Сайт Інститут економіки і прогнозування НАН України: <http://www.ief.org.ua>

55.Сайт Бібліотека імені В.Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua>

56.Сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua>

57. Сайт Світового банку URL: <http://www.worldbank.org>

58. Сайт Міжнародного Валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>

59.Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку. URL: www.ssmc.gov.ua

60.Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbu.gov.ua

61. Інтернет-бібліотека "Цінні папери України". URL: www.securities.org.ua

62. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. URL: www.uaib.com.ua

63.Global finance. URL: <https://www.gfmag.com>